

Asia: VN/20373/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yhteistoiminta-asiamiehestä annetun lain kumoamiseksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi

Yleiset kommentit esityksestä

Tässä voitte antaa esitysluonnokseen liittyvät yleiset huomiot

Helsingin kaupunki toteaa, että luonnoksessa hallituksen esitykseksi ei ole selkeästi säädetty yhteistoiminta-asiamiehen tehtävänalueeseen kuuluvien lakien soveltamiseen liittyvän neuvontavelvollisuuden siirtymisestä. Lakiesitystä tulisi muuttaa siten, että neuvontavelvollisuus muun muassa yhteistoimintalain soveltamisesta olisi yksiselitteisesti säädetty työsuojeluviranomaiselle.

Jos neuvontavelvollisuudesta ei säädetä yksiselitteisesti, on vaarana, että muun muassa yhteistoimintalain soveltamiseen liittyviä kysymyksiä ohjautuu jatkossa merkittävässä määrin kuntien työvoimaviranomaisille. Kunnille annettavista tehtävistä tulee säätää lailla. Helsinki pitää tärkeänä, että yhteistoiminta-asiamiehen toimiston lakkauttaminen ei tosiasiaa lisää kuntien ja työvoimaviranomaisten tehtäviä.

Helsinki pitää tärkeänä, että yhteistoiminta-asiamiehen toimiston lakkauttamisen yhteydessä varmistetaan riittävä asiantuntijaresurssi ja selkeä valtakunnallinen neuvontavastuu, jotta työnantajille ja työntekijöille tarjottava ohjaus säilyy laadukkaana eikä neuvontatehtävä siirry tosiasiallisesti kunnille ilman lainsäädännöllistä perustaa ja resursointia.

Kumottavaksi esitetyn yhteistoiminta-asiamiehestä annetun lain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään yksiselitteisesti yhteistoiminta-asiamiehen neuvontavelvollisuudesta: ”Yhteistoiminta-asiamiehen tehtävänä on antaa neuvoja [yhteistoiminta-asiamiehen valvontatehtäviin liittyvien] lakien soveltamisesta”. Esitysluonnoksessa yhteistoiminta-asiamiehen valvontatehtävä siirtyisi työsuojeluviranomaiselle. Esitysluonnoksen perusteluissa viitataan myös neuvontatehtävän siirtymiseen työsuojeluviranomaiselle, mutta neuvontatehtävästä ei esitetä omaa sääntelyä.

Esitysluonnoksessa on arvioitu, että yhteistoiminta-asiamiehen toimisto on vastannut vuosittain noin 1000 yhteistoimintaa koskevaan yhteydenottoon. Yhteistoiminta -asiamieheltä saatujen tietojen mukaan kysymyksiä esitetään erityisesti työvoiman vähentämistilanteissa.

Kuntien työvoimaviranomaisten toimivaltaan kuuluu työvoiman vähentämistilanteissa toteutuva muutosturvatehtävä sekä muutosturvaan liittyvä neuvonta. Muutosturva ja yhteistoiminta-asiamiehen tehtävät liittyvät molemmat työvoiman vähentämistilanteisiin, mutta ovat toisistaan erillisiä. Vaikka lainsäädäntö on tällä hetkellä selkeä, ohjautuu työvoimaviranomaisille runsaasti yhteydenottoja ja kysymyksiä, joiden oikea kohde olisi yhteistoiminta-asiamiehen toimisto. Työvoimaviranomaisilla ei ole toimivaltaa tai osaamista neuvoa yhteistoimintalain kysymyksissä.

Yhteistoiminta-asiamiehen toimisto on ylläpitänyt ennakkotapausten listaa sekä Usein kysytyt kysymykset -palstaa. Nämä neuvontavelvollisuuden toteuttamiseen liittyvät toimet ovat olleet toimivia ja paljon käytettyjä välineitä lainsoveltamisen ymmärtämiseksi. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että lain toimeenpanossa varmistetaan työsuojeluviranomaisten jatkavan yhteistoiminta-asiamiehen ylläpitämää käytäntöä.

1. Laki yhteistoiminta-asiamiehestä annetun lain kumoamisesta

1 §

-

2 §

-

2. Laki yhteistoimintalain muuttamisesta

29 § Henkilöstön hallintoedustus

-

43 § Valvonta

-

46 § Rangaistussäännökset

-

3. Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisön laajuisissa yritysryhmissä annetun lain 48 §:n muuttamisesta

48 § Valvonta

-

4. Laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä ja eurooppaosuuskunnassa sekä työnantajavelvoitteista ja henkilöstöedustuksesta rajat ylittävissä yritysjärjestelyissä annetun lain 37 §:n muuttamisesta

37 § Valvonta

-

5. Laki henkilöstörahastolain muuttamisesta

13 § Rekisteröinti-ilmoitus

-

14 § Rekisteröinti

-

32 § Ilmoitus henkilöstörahastoerien määräytymisperusteista ja niiden muutoksista

-

38 § Palkkio-osuuden siirtäminen henkilöstörahastoon

-

56 § Purkamisperusteet

-

57 § Selvityksen toimittajat ja selvitysmenettely

-

58 § Varojen jako

-

63 § Valvonta

-

63 a § Toimivaltuudet henkilöstörahastojen valvonnassa

-

65 § Valvontamaksu

-

6. Laki Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

3 §

-

7. Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

13 § Toimintaohjeen ja kehotuksen antaminen

-

17 § Asian käsittely

-

8. Laki henkilöstörahaston valvontamaksusta

1 § Tarkoitus ja soveltamisala

-

2 § Henkilöstörahaston valvontamaksu

-

3 § Toimivaltainen viranomainen

-

4 § Valvontamaksun suorittaminen

-

5 § Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

-

6 § Oikaisu maksunsaajan hyväksi

-

7 § Muutoksenhaku

-

8 § Valvontamaksun perintä

-

9 § Tietojenantovelvollisuus

-

10 § Valvontamaksun enimmäismäärän tarkastaminen

-

Aulanko Timo
Helsingin kaupunki - Kaupunginhallitus, 13.4.2026 § 289